

*Яворська Наталка Василівна,
асистент кафедри теорії та історії держави та права
Чернівецького юридичного інституту Національного
університету “Одеська юридична академія”*

ЕЛЕКТРОННІ ОСВІТНІ РЕСУРСИ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ЮРИСТІВ

Сучасний освітній процес в інформаційному суспільстві суттєво відрізняється від минулих років, оскільки інформаційно-комунікаційні технології стрімко вриваються і проникають не тільки в суспільно-політичне та економічне життя в цілому, вони задають тон і в освітніх технологіях, і у виборі стратегій розвитку особистості фахівця і громадянина (згадаємо лише про електронну демократію, електронне врядування, електронну агітацію тощо).

Інноваційним технологіям у забезпеченні якості освітнього процесу присвячено багато праць науковців. Проте одні досліджують методологічні проблеми (С. Амеліна, В. Гаманюк, О. Овчарук, О. Локшина, О. Павленко тощо), інші ж свій науковий інтерес сфокусували на розвитку технологій, форм, методів та засобів професійної підготовки (С. Семеріков, О. Пометун, О. Трякіна, О. Кондрашова, Д. Мовчан та ін.). А втім, різнопланова проблема розробки та використання актуальних електронних освітніх ресурсів все ще залишається дослідженням недостатньо.

Мета статті полягає у вивченні й класифікації пропозицій щодо електронних освітніх ресурсів для забезпечення процесу формування професійної компетентності майбутніх юристів.

Слід зазначити, що зважаючи на мету дослідження, електронні освітні ресурси для формування професійної компетентності майбутніх юристів ми умовно поділили на групи: *за цільовим призначенням* – 1) іншомовні ресурси для формування професійної компетентності саме за юридичним фахом та 2) іншомовні ресурси для формування іншомовної професійної компетентності майбутніх юристів; *за рівнями/охопленням цільової аудиторії/території* (в залежності від стейкхолдера – розробника освітніх ресурсів) – електронні освітні ресурси міжнародних організацій / асоціацій, національних професійних асоціацій / союзів тощо, освітніх порталів, вищих навчальних закладів, окремих викладачів, до яких має доступ різна за чисельністю та територіальним охопленням аудиторія: від міжнародної до академічної групи одного вишу тощо; *за техніко-організаційною формою – он-лайн*: ті, з якими можна працювати лише он-лайн без можливості скачування і *офф-лайн*: ті, які можна скачувати та опрацьовувати в своєму режимі, відтерміновано у часі та просторі; *backup / non-backup*: так звані «резервні», тобто з можливістю / без зазначеної можливості пропустити щось, а потім повернутися й доопрацювати; *за тематикою* – нормативні документи, стандарти, норми, кодекси, кейс-історії (досвід передових юридичних практик), ситуативні завдання, граматичні завдання тощо; *за методикою* – тестові завдання, он-лайн лекції, відеоресурси, вправи, форуми, чати, вікі тощо; *за тривалістю* – короткі, експрес, довготривалі.

Найбільш відомі освітні он-лайн ресурси для юристів і всіх, хто стикається з певними юридичними аспектами, пропонують найвпливовіші міжнародні організації ООН (UNO) та її підрозділи: ЮНІСЕФ (UNICEF) та Європейська економічна комісія ООН (ЄЕК ООН / UNECE); Світова організація торгівлі (СОТ / WTO), Всесвітня митна організація (ВМО/WCO), Світовий банк (World Bank), професійні асоціації юристів, найпотужніші видавництва та організації, що просувають мови (Британська Рада, інститут Гете, Альянс Франсез).

Найпоширенішими прикладами електронних інформаційно-освітніх ресурсів для майбутніх і діючих юристів для розвитку їх професійної компетентності слід визнати інструменти ЄЕК ООН [1] та СОТ [2]: Компендіум міжнародних договорів, норм і стандартів ЄЕК ООН, 2015 р. (http://www.unecce.org/fileadmin/DAM/1501962_R_ECE_INF_2015_2_WEB.pdf), інформаційний портал з торгівлі ЄЕК ООН, на якому зібрана інформація щодо нормативних вимог, що діють у сфері зовнішньої торгівлі (http://tfig.unecce.org/RUS/contents/WB_Developing_Trade_Information_Portal.htm), «Типовий закон ЮНСІТРАЛ про електронну торгівлю» ([uncitral-model-law-ecommerce.htm](http://www.uncitral.org/uncitral/uncitral_model_law_electronic_commerce.html)), «Типовий закон ЮНСІТРАЛ про електронні підписи» ([uncitral-model-law-esignatures.htm](http://www.uncitral.org/uncitral/uncitral_model_law_electronic_signatures.html)), «Довідник елементів зовнішньоторгових даних ООН» (<http://tfig.unecce.org/contents/untded.htm>), «Правове керівництво ЮННЕкст з впровадження електронної системи «єдиного вікна» й безпапірової торгівлі» ([unnex-legal-guide-paperless-trade.htm](http://www.unnext.org/next-legal-guide-paperless-trade.html)), «Керівництво ЮННЕкст з аналізу бізнес-процесів» ([unnex-guide-bpa.htm](http://www.unnext.org/next-guide-bpa.html)), «Пакет економічної конкурентоздатності» (<http://www.wcoomd.org/en/topics/key-issues/esp-latest-proposal/overview.aspx>) та «Пакет розвитку організації», розроблені ВМО (<http://www.wcoomd.org/en/topics/key-issues/odp/overview.aspx>) тощо.

Таким чином, в епоху інформаційного суспільства в мережевому просторі наявно достатньо пропозицій щодо електронних освітніх ресурсів для забезпечення процесу формування професійної компетентності майбутніх юристів. Найбільш відомими освітніми електронними ресурсами слід визнати ресурси міжнародних організацій, професійних асоціацій, найпотужніших видавництв та організацій, що просувають мови. У ході дослідження виділено групи електронних освітніх ресурсів для формування професійної компетентності майбутніх юристів, а саме: за цільовим призначення, за рівнями / охопленням цільової аудиторії / території, за техніко-організаційною формою, тематикою, методикою, тривалістю.

Список використаних джерел

1. Instruments // Trade Facilitation Implementation Guide, UNECE, 2012. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://tfig.unecce.org/contents/org-wto.htm>
2. Олексюк О. Р. Розвиток інформаційно-пошукових умінь у майбутніх учителів інформатики засобами системи DSspace [Електронний ресурс] / Олеся Романівна Олексюк // Всеукраїнська науково-практична конференція молодих учених «Наукова молодь-2013». – 2013. – Режим доступу до ресурсу: <https://lib.iitta.gov.ua/4248/1/Oleksyuk4.pdf>.
2. Офіційний сайт Світової Організації Торгівлі. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.wto.org/>